

povem vam, kar ste storili komu teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.

Pogreb.

V soboto, dne 22. t. m., popoldne ob 4. uri, je bil pogreb. Pokojnik je v Mariboru rad hodil k pogrebu, da je znanec in tudi neznanec z molitvijo spremljal k zadnjemu počitku. Na dan njegovega pogreba mu je bilo to vrnjeno. Veliko število žalujočih se je razvrstilo za njegovo krsto ter ga spremljalo na pokopališče. Med žalujočimi je bilo 50 duhovnikov. Sekovsko škofijo sta zastopala kanonika baron Oer in dr. Neubauer. Od kapiteljske hiše do stolne cerkve je vodil pogreb prem. g. knezoškof sam, od stolne cerkve na staro mestno pokopališče kanonik dr. Matek, kateri je v kratkem času pokopal že tretjega tovariša-kanonika.

Na pokopališču bo spalval rajni kanonik Voh ob strani stolnega dekana Koserja in v bližini škofa Slomška. Tako je bila njegova srčna zadnja želja. Njegova duša je bila v marsičem sorodna sedanjima sosedoma na pokopališču.

Marta je tedaj rekla Jezusu: Gospod, ako bi bil Ti tukaj, bi moj brat ne bil umrl. Jezus ji je rekel: Jaz sem vstajenje in življenje; kdor v me veruje, bo živel, akoravno umrje.

In memoria aeterna erit iustus. Pravični ostane v večnem spominu!

Naš cesar.

Veselo zaupanje na končno zmago, ki napolnjuje državo, je še večje vsled veselih poročil, ki prihajajo iz Senbrunskih prostorov, t. j. poročila o dobrem razpoloženju, svežosti in prozni delavni sili našega cesarja. Že celih 18 mesecev si cesar ni privoščil ne ene ure odmora ali kako drugo užitnost. Od začetka vojske, po zimi in po leti, se je le težko odmaknil od svoje pisalne mize in je svojo dnevno razdelitev, ki sestoji itak samo iz dela in dolžnosti, tako uredil, da vstaja sedaj eno uro poprej iz postelje kot navadno, in gre zvečer eno uro pozneje k počitku kot pred vojsko; da, celo tiste četrti ure, ki so bile poprej določene med delom za odpočitek, si je sedaj pritrjal. Tudi ni v krogu njegove okolice nobena tajnost, da v zadnjem letu radi velikih razburjenosti cesar marsikatero noč ni mogel spati. In ravno osebe, ki se nahajajo v njegovi bližnji okolici, so le tem bolj začudene o veliki odporni sili in izredni svežosti našega vladarja. Poleg tega se ne zgodi nobena tajnost v zunanjem velikem svetovnem pozorišču, katerega ne bi našla odmeva v delovni sobi cesarja Franca Jožefa.

Sedaj se nahajata v Senbrunu nadvojvodinja Cita s svojimi otroci in Marija Valerija z družino. Odkar je izbruhnila vojska, so sprejeli v Senbrunu skoro popolnoma ustavljeni. Med tem se tudi člani cesarjeve družine le malokedaj nahajajo v njegovi bližini. Celi dan od zore do večera posveti cesar — svojemu delu.

Varstvo kmetijskih pridelkov.

Avstrijska osrednja družba za varstvo poljskih in gozdarskih teženj je imela dne 15. jan. na Dunaju dobro obiskano sejo, v kateri se je sprejelo med drugimi tudi sledeče resolucije:

Ugovarja se proti vsem kakoršnimkoli proti-agrarnim (proti-kmečkim) hujskarijam. Nadalje se ugovarja proti odredbam deželnih oblasti, ki so glede prometa s poljskimi pridelki večinoma v nasprotju z odredbami osrednje vlade, ker je vsled takih odredb deželnih oblasti v večini slučajev poljedelstvo, kakor tudi kupujoče občinstvo težko prizadeto, in je enotno nastavljanje cen najvažnejšim življenjskim potrebščinam in promet z istimi na ta način bistveno zadržan. Stalni odbor gorej imenovane osrednje družbe zahteva, da se h kazenskim ebravnavam zaradi dozdavnega draženja od strani poljedelcev pritegne strokovnjaki, katere imenujejo osrednje kmečke in gozdarske organizacije. Sodba teh strokovnjakov bi se naj pri sodnijah priznavala kot podlaga za razsodbe. Obžaluje se, da se draženje velekapitalističnih kartelov, kateri so popolnoma po nepotrebnem zvišali cene za moko, krmila in vse pri kmetijstvu potrebne predmete — in znaša pri tem to zvišanje mnogo milijonov kron — ostane nekaznovano.

Z ozirom na vladno odredbo glede najvišjih cen za seno in slamo se je izrazila želja, da se naj pri prodaji manjših množin nestisnjene ali stisnjene sena dovoli proizvajalcu-kmetu pravica, da sme prodajati tako kot določa naredba glede prodaje sena v

trgovini, to je, da sme priračunati k določeni najvišji ceni še one dodatke, kakor računajo trgovci s senom.

Osrednja družba je razpravljala tudi o temeljnih vprašanjih glede bodočega carinskega in trgovinsko-političnega avstro-ogrškega pogodbenega in trgovinskega ozemlja, kakor tudi glede drugih važnih vprašanj, ki so v zvezi z gospodarsko nagodbo z Ogrsko.

Vlado se je tudi pozvalo, naj zaradi varstva pristne strdi izda potrebne odredbe proti umetni strdi, katere našemu domačemu čebelarstvu prizadeva obilo škode.

Kmečke zahteve.

Nemška agrarna stranka našega državnega zbora je pod predsedstvom poslanca dr. Damma imela dne 19. jan. na Dunaju dobro obiskano sejo, o kateri se je izdalo naslednje poročilo: Z ozirom na dejstvo, da so se dosedaj vsi sovražni poizkusi, nas izstradati, odbili ob odporni sili domačega poljedelstva in da najboljša politika za preskrbo prebivalstva z živili obstoji v pospeševanju domačega poljedelstva, se je načelstvu kluba naročilo, da naj pri vseh osrednjih vladnih mestih stori potrebne korake, da se omogoči nemoteno nadaljevanje poljedelskega obrata. Posebno se je naglašalo, da se na letošnjo spomladno setev radi težav, ki so nastale pri sejanju ozimne, obrača posebna pozornost in se naj v to svrhu glede kmečkega stanu potrebno ukrene, da ne bodo trpele ne državne koristi in ne dobrobit prebivalstva. Skrbeti se mora že sedaj, da bodo kmetje spomladni imeli dovolj konj na razpolago, ker se skoro v vseh pokrajinah naše države čuti občutno pomanjkanje vozne živine. Posebno se je v seji tožilo, da za razne kmečke potrebščine, krmila, umetna gnojila itd. ni nobenih najvišjih cen. Cene za te predmete so se sedaj neprimerno zvišale in sicer skoro za dve tretjini cen, ki so veljale v mirovnem času. Predsedstvu se je naročilo, da naj stori potrebne korake, da se umetna gnojila, ki se izdelujejo v tujini ter k nam dovažajo, zaseže in se po določitvi najvišjih cen po deželah razdelijo na kmetijske organizacije in sicer po primernem ključu. Nadalje se je še načelstvu naročilo, da na najvišjem osrednjem vladnem mestu posreduje, da se krma, katero kmetje neobhodno rabijo za preskrbo živine čez zimo, istim pusti in da se stelja, ki je nakopičena v gozdovih, uporabi za živino. Stranka je še razpravljala o nekaterih drugih važnih gospodarskih zadevah.

Italijansko bojišče.

Pretekli teden so se italijanski naperi omejevali na običajno topovsko streljanje, izvemši male infanterijske napade na soški fronti in na Doberdobski planoti; topovsko streljanje pa je dne 20. t. m. narastlo na Kol di Lana (na Tirolskem) v dve uri trajajoč bobneči ogenj. Uspehov niso dosegli.

Prve dni tega tedna je bilo delovanje italijanske artilerije v več odsekih primorske fronte in fronte v Dolomitih na Tirolskem živahnije, kakor zadnje dni preteklega tedna. Tudi mesto Rivo ob Gardskem jezeru so obstreljevali zopet s težkimi topovi. Kaj pomeni povečana živahnost, ne vemo. Dvojno je mogoče, ali da so že začeli artilerijsko pripravljati novo ofenzivo, ali pa da hočejo italijansko javnost odvrti od dogodkov v Črnigori in Albaniji, ki so za Italijane zelo malo razveseljivi. Zadnje je bolj verjetno.

Pozabiti ne smemo, da je bil dne 24. t. m. že končan osmi mesec, odkar imamo vojsko z Italijani. Mi smo lahko ponosni na svoje osem mesečno vojevanje z Italijani, za Italijane pa je spomin na to dobo trpek in grenek. Naša dolžnost je, da ob tej priliki zopet obnovimo svojo dolžnost napram našemu krasnemu vojaštvu in modrim poveljnikom ter jim zakličemo: hvala in slava!

Novi dogodki ob Adriji gotovo ne bodo ostali na Italijane brez globokega utisa. V ljudstvu se bo polagoma naselila malodušnost in zlovoljnost nad vojsko. Že pade Lovčena je razburil Italijane. Potem je prišel pade Cetinja in udaja Črnogore. Sedaj pa je razven krajev v notranjosti Črnogore zasedlo naše vojaštvo tudi Bar, Dulčin in Škader. Mi smo že do Škadra neomejeni gospodarji ob morju. In sedaj korakajo naše čete proti Draču in Valoni. Italijanski načrti in upi se potapljaajo v globinah sinje Adrije. Avstrijske zastave prodirajo zmagovito proti jugu!

Doberdob — hrib italijanskih mrtvaških glav.

Z italijanskega bojišča nam piše dne 14 t. m. Alojzij Kocjan, doma iz Bizeljskega, sledeče:

Sedaj je začel sovražnik zopet bolj srdito in pogosto napadati našo fronto; posebno pri Doberdoku se vrši, o hudi boji. Parkrat je došel tako v bližino, da je prišlo do ročnega meteža. Bil je zopet premagan in puštil je na stotine mrtvih pred našimi postojankami. Sovražnik je udril v naše postojanke, a v njih ni mogel vstrajati vsled ognja dobro izvežbane artilerije. Vse je pustil v postojanki, kar je prinesel seboj, in jo urnih krač popihal nazaj. Prizadjali smo mu silno velike izgube, a naše so pa le malenkostne. Sedaj se pripravlja na zopetno ofenzivo. Se par takšnih ofenziv, kakor je bila zadnja, pa bo Doberdob vsled nakopičenih italijanskih mrtvaških glav eden največjih hribov, kar jih je v bližini Gorice. Doberdob se sme po vsej pravici odslej imenovati „hrib italijanskih mrtvaških glav.“ Slovenski fantje smo dovolj korajžni in hočemo polentarja se tudi sedaj pošteno naklestiti. Tudi s tem zahrbtnem bomo obračunali, kakor smo s Srbi in s Črnogorci.

V bližini Nabrežine smo dne 12. t. m. popoldne ob štirih, sestrelili italijanski zrakoplov, ki je na to padel v morje. Druga dva sta se pa morala vrniti, sicer bi se jima isto zgodilo.

Boji v bovški kotlini.

V prostoru pri Bovcu (avstrijska trdnjava ob gornji Soči blizu italijansko-koroške meje) se vršijo od dne 20. jan. boji med manjšimi italijanskimi in avstrijskimi oddelki. Najhujši boj se vrši za mejno goro Rombon (na koroško-goriško-italijanski meji), ki je visoka 2210 metrov. Italijani več dni zaporedoma napadajo naše postojanke na tej gori, a so bili vselej odbiti. Italijani bi radi čez Rombon prodirali proti Triglavskemu pogorju in proti Bohinju.

V Gorici . . .

Gospod, ki je bil pred par dnevi v Gorici, nam poroča: Z občutki, ki bolijo, se vozi človek proti Gorici. Tako lepo je bilo drugače tudi po zimi po lepi Vipavski dolini in nad Gorico je sijale solnce, a v njej pa plalo živahno življenje. Sedaj je vse izpremenjeno. Drugo lice je dobila dežela ob bojišču, mesto pa gleda v došleca z raztrganimi udi. Koliko prijateljev in znancev, ki sem jih srečal kot begunce, mi je naročilo, naj stopim pogledat še k temu in onemu v stanovanje, ako bi šel ravno mimo! Seveda vsakega skrbi, kaj je s opravo, kaj je s stanovanjem in redek je, ki je spravil vse s seboj. Ni tako razbita Gorica, da bi videl pred seboj same razvaline, še stojijo hiše, po ulicah in trgih se more vršiti promet neovirano, seveda kadar ne letijo granate in šrapneli iz Brd in drugih višin v mesto. Najhujše mi je bilo gledati poškodbe na slovenskih hišah in podjetjih, srce pretrese pogled na Trgovski dom, kjer je pričalo toliko lepih raznovrstnih prireditev o kulturnem, gospodarskem in političnem udejstvovanju Slovencev v goriškem mestu! Trpimo pa vsi: Slovenci, Italijani in drugorodci, kdor je bil v Gorici ali kdor je ostal, trpi vsled vojne verolomnega sosedu. Pred močno zadetimi hišami obstane ogledovalcu pogled — grozovit je moral biti tresk granate; luknje po trgih in ulicah, zidovje opraskano, trotoar razbit, šipe razbite. Ljudi srečaš, „ako je italijansko vreme ugodno za to“, ako pa grmi od tam, je mesto mrtvo, življenje se je skrilo pod zemljo. Toda kaj je vse to površno počestno pregledovanje? V hiše treba stopiti, v veže, na dvorišča, na stopnice, v stanovanja. Ni prijetno pri srečanju človeku, ki bi rad spravil svoje reči iz nesrečnega mesta na varno, pa hiti v svoje stanovanje — o joj! Grušč in groblja! Zasut je dohod, s težavo si se preril do stanovanja, notri pa ne moreš: vse je zasuto, stene so padle skupaj in pokopale pod seboj tvojo opravo. In ko se človeku vtiskajo v srce bridka čutila, začne grmeti tam z bojišča in v mesto pade težka granata . . . Občudovanja so vredni ljudje, ki se vstrajajo v mestu; tržijo tukaj nekateri, da je veselje, drugi živijo svoje navadno življenje dalje, kakor v mirnem času, spijo v svojih sobah, hodijo okoli, v kavarno, tako kakor pred vojno, prepričani, da se jim nič ne zgodi. Pozna pa se jim vojna — mnogo se jih je že postaralo, mnogo osivelo veliko prežgodaž . . .

Kino na bojni črti ob Soči.

Na željo tržaške namestnikove soproge Fries-Skene so zgradili na treh vozih kino, ki bo prirejal predstave na soški bojni črti službe prostim našim vojakom.

Gospodarska beda v Italiji.

Socialistični poslanec Fabriola, sicer navdušen pristaš vojske proti Avstriji, razkriva v nekem nepoljskem listu grozovito sliko italijanskih razmer. Žetev se je ponesrečila in položaj ljudstva je neznošen. V mestih je sicer več dela, ali mezza se ni zvišala, dočim so strahovito poskočile cene živil. Najhujše je v spodnji Italiji, Visoke cene žita in premoga posebno ozlovoljujejo prebivalstvo proti Angleski, katere ni izpolnila v tem oziru danih obljub.